

Modrá Lanovka

~ ČASOPIS O TATRÁCH ~

číslo 3. Júl / August 2018

TATRANSKO-KOMORSKÁ
svadba v Indickom oceáne

str. 12-13

Ako vznikajú
tatranské názvy? - str. 2

Tip na výlet: Ferrata Kysel' - str. 10

Ako sa dievča od mora
stane Tatránkou? - str. 16

Zápisník chatára Petrika - str. 6

Príbeh ako z filmu - str. 14

IVAN BOHUŠ MLADŠÍ.

Ako vznikali a vznikajú tatranské názvy?

Prečo je Patria Patriou? Ktorý štít predtým volali Dedo? Kto bol Furkot? Majú Rysy niečo spoločné s rysmi? Ako vznikali tatranské názvy v minulosti a ako dnes? Odpovede prináša Ivan Bohuš ml. Ako inak, vo svojej obľúbenej forme – knihe.

PREČO CHCEME VEDIEŤ AKO
VZNIKLI NÁZVY TATRANSKÝCH
ŠTÍTOV, DOLÍN, PLIES, POTOKOV?

AK IDEME NA TÚRU A ZÁROVEŇ VIEME, PREČO SA TEN ŠTÍT, KTORÝ VIDÍME, VOLÁ PRÁVE TAK, POZNÁME TEN ČASTO ZAMOTANÝ A ZÁHADNÝ PRÍBEH ZA TÝM, ZÁŽITOK Z TÚRY MÁME EŠTE O ČOSI VÄČŠÍ.

MOTÍVOV MÔŽE BYŤ VIAC, IVANOVEJ
KNIHE ALE DOMINUJE JEDEN:

VEDIEŤ AKO VZNIKALI NÁZVY TATRANSKÝCH PLIES A POTOKOV,
KTORÉ POZNÁME Z TÚR, NÁS JEDNODUCHO FASCINUJE!

KAČÁCIE PLESO V KAČACEJ DOLINE POMENOVALA POVEŠŤ. ROZPRÁVA O KAČICI, KTORÁ NA JEHO BREHU NA JÁNA ZNÁŠA ZLATÉ VAJCIA.

PREČO SA ŽLTÁ VEŽA VOLÁ PRÁVE TAKTO, JE PRI POHĽADE NA ňU ZREJMÉ. VÄČŠINA TATRANSKÝCH NÁZVOV ALE VYŽADUJE OVEĽA NÁROČNEJŠIE PÁTRANIE.

V TATRÁCH MÁME AJ MLYNÁRA A MLYNÁRKU. V POZADÍ ŤAŽKÝ ŠTÍT, KTORÝ DLHÉ ROKY VOLALI ČESKÝ KVŮLI CHYBNÉMU PREKLADU NÁREČOVÉHO SLOVA ČEŠKA.

AKÝ OTEC, TAKÁ KATKA. KATARÍNA BOHUŠOVÁ NIE LEN ŽE STÁLE LEZIE PO KOPCOCH, ALE ZAČALA SA VENOVAŤ I PÍSANIU O TATRÁCH PRE NOVINY IČD.

ROZHOVOR S IVANOM:

Knihu teda neodporúčaš len na dlhé zimné večery, ale aj v lete pred túrou?

Áno, záujem o názvy miest, ktoré v Tatrách navštevujeme, dáva našim túram ďalší rozmer. Spestruje pobyt.

Okolnosti vzniku názvov si zisťoval niekoľko rokov popri iných projektoch a odkladal do šuplíka, alebo jednorázovo "naraz" pred vydaním knihy?

Tu zásluha patrí môjmu otcovi Ivanovi, ktorý ako historik v roku 1996 vydal knihu s 2141 platnými názvami. Tento zoznam odvtedy dopĺňame, lebo tatranské názvoslovie je dosť živý proces. Ja som z tejto encyklopédie vybral pre milovníkov Tatier tie najdôležitejšie a najzaujímavejšie názvy a doplnil ich fotografiami.

Ako teda vznikajú tatranské názvy?

Z praktickej potreby. Začalo to v stredoveku, keď podtatranské obce vytyčovali svoje chotáre. Napríklad hranica Mengusoviec viedla Mengusovským hrebeňom. Keď prichádzali do dolín bylinkári, lovci, baníci, pomenovávali kvôli orientácii menšie celky. Najviac názvov vznikalo na prelome 19. a 20. storočia. Ich autormi boli prví turisti a horolezci.

Hovoríš, že aj dnes v 21. storočí vznikajú nové názvy?

Áno, horolezci, ktorí vytyčujú čoraz obťažnejšie trasy, potrebujú do svojich schém vyznačiť ďalšie ešte detailnejšie objekty, rôzne vežičky, ihly, štrbiny a piliere.

NO MÔŽE SA TÁTO SKALA VOLAŤ INAK AKO NÁKOVA?

„Historický aspekt má väčšiu hodnotu ako dnešná spisovnosť. Niektorých premenovaní bola podľa mňa škoda.“

Je pri takomto vzniku názvu nejaká súťaž? Čo rozhoduje, koho názov sa ujme?

Myslím, že dnes, ak horolezec prvý niečo pomenuje, nik sa to po ňom už nesnaží zmeniť. Súťaž je skôr vo vytýčení a vylezení tej novej trasy (smiech ...) Dodal by som ešte

Áno?

Teraz už útvary horolezci nepomenúvajú podľa seba, ale vychádzajú z charakteru cesty alebo zážitkov. Napríklad: Oči plné machu.

Tieto aj malebné názvy potom preberie kartografický ústav?

Ten zaujímajú len veľké doliny a štíty. Tieto horolezecké názvy sa registrujú v rôznych lezeckých fórach, pričom najrelevantnejší je časopis Horolezec, bývalý Jamesák.

Mňa zaujala na jednej tvojej prednáške snímka ihly v Lomnickom hrebeni. Teda to, že taký výrazný a majestátny útvar nemá názov. Ak by si mal túžbu, aby si mal nejakú takúto Bohušovu ihlu alebo ja nejakú Tišťanovu kopu, máme ešte šancu? Treba poslať list na kartografický ústav?

(Smiech) Myslím, že už nie. Ale to je dobre. Inak by to zneužívali politici a celebrity, a to si len predstav. Ale teba poteším, v Slovenskom raji máš Tomášovský výhľad.

Napríklad ale táto ihla nepotrebuje názov?

Takých ihliel je veľa. Ak ich opíšeme, ihla na takom a takom mieste, postačuje to. Ak teda nejde o orientačný bod.

Mali ste s otcom nejaký tvrdý oriešok, že k vysvetleniu nejakého názvu ste sa nemohli a nemohli dopátrať?

Veľa názvov ostáva sporných. Napríklad je Kôprova dolina pomenovaná po kôprovníčku bezobalovom, alebo po ťažbe medi, po nemecky kupfer? Hincovo pleso je podľa Hinzen, teda po starom baník, alebo ide o meno konkrétneho pastiera?

KAJÚCNICI V LOKALITE VEĽKEJ SVIŠŤOVKY. TREBA NIEČO VYSVETLOVAŤ?

NA ĽADOVOM KONI. AK HĽADÁTE V SKALE KOŇA, STOP. NÁZOV NEVZNIKOL PODĽA TVARU ŠTÍTU, LEŽ PODĽA LEZECKEJ TECHNIKY. HOROLEZEC POSTUPUJE PO HREBENI, AKOBY SEDEL NA KONI.

MYTOLOGICKÁ DRAČIA RODINKA: DRAČIE PLESO S DRAČÍM HREBEŇOM, DRAČIE HLAVY V DRAČEJ DOLINKE.

KRÁSNI STUĐENÉ PLESO NA STRELECKEJ PLOŠINE VEĽKEJ STUĐENEJ DOLINY.

Je šanca, že sa tieto dilemy rozlúšia?

Myslím, že nie. Skôr to ostane v rovine večného sporu, alebo niekto príde s ďalšou teóriou. Niektorí zástancovia vedia tú svoju veľmi vášnivo obhajovať ako?

Ak nemám pravdu, dám sa ukameňovať, alebo môžu mi odňať ruku. Aj takéto argumenty padajú. (smiech ...)

Zažili ste pri bádani aj nejakú úsmevnú príhodu?

Pre mňa je ňou Spismichalova dolina, ktorú pomenovali po baníkovi Michalovi Spiszovi z Krakova. Ľudová slovesnosť medzitým presadila teóriu, že išlo o pastiera, ktorý v doline často zaspal, a preto mu hovorili spíš Michal, spíš Michal?

Teda si dopomohol prinavrátiť sa k historickej pravde? (smiech...) Je nejaký názov, ktorého príbeh ťa prekvapil?

Dlho som si lámal hlavu, po kom, alebo po čom nazvali dolinu Nefcerka. Ide pritom o názov po správcovi tejto lokality Jakubovi Nefzerovi, alebo jeho nástupcovi Wolfgangovi.

Mňa zase prekvapilo, že Rysy nemajú nič spoločné s touto šelmou, ale ide o po goralsky výrazné čiary, rysy, ktoré na štíte vidno.

Áno, a pritom chata pod Rysmi má v erbe rysa (smiech).

Tiež ma prekvapil názov Patria. Myslel som si, že ide o patriu, vlasť a ono to s národovctvom nemá nič spoločné. Vysvetlíš?

Patria je z nárečového slova patrec, pozeráť. Patria je ľahko dostupná vyhládka, skadiaľ sa dalo pekne patrec.

Keď sme tak blízko, nedá sa mi neopýtať na Furkotskú dolinu? Kto bol Furkot?

Všetko začal Furkotský potok, ktorý frkotal, žblnkotal. Evidujeme ale aj teóriu o keltskom pôvode slova.

Tieto prekvapivé nečakané vysvetlenia názvov sa mi páčia. Dáme ešte jeden?

Vrch Zlobivá chceli jazykovedci premenovať na Hnevlivú, našťastie k tomu nedošlo. Žloby

„Pôvod mnohých názvov ostáva sporný. Napríklad Kôprova dolina a Hincovo pleso“

PRE POLIAKOV OTRHANÁ VEŽA. SLOVÁCI V NEJ VIDIA BISKUPSKÚ ČIAPKU. KÝM BÁSNICI SA TEŠIA Z ROZMANITOSTI JAZYKOV, HORSKÍ ZÁCHRANÁRI MAJÚ VRÁSKY.

totiž znamenajú po goralsky žľaby a s hnevom nemajú nič spoločné, nešlo teda o žiadny čechizmus.

Cítim, že k takýmto iniciatívam jazykovedcov nemá veľkú sympatiu?

Popravde nie, podľa mňa historický aspekt má väčšiu hodnotu ako dnešná spisovnosť. Niektorých premenovaní bola podľa mňa škoda.

Napríklad?

Nedávno premenovali hrebeň Hrubó na Hrubé. Prvý názov nám pritom navrával, že vrch sa nachádza v Liptovskej časti Vysokých Tatier. Podobne Pokrivník premenovali na Žihlavník, čím názov, podľa mňa na škodu, stratil svoj spisýsky nádych.

IVAN BOHUŠ UŽ INTENZÍVNE PRACUJE NA SVOJOM SNE VYDAŤ OBRÁZKOVÚ KNIHU.

Príde niekedy k zmene názvu aj zdola, od ľudí?

Ale áno. Oficiálny názov z máp Lomnická próba medzi Tatrancami už takmer nik nepoužíva. Pre nás je to Filmarák, Filmársky žľab, a to preto, lebo tvorcovia trilógie Medená veža tam počas nakrúcania postavili filmársku chatku.

Mne sa páči starý názov Lomničáku Dedo. Máš ty nejaký taký, ktorý by si radšej zmenil?

Ako si možno vycítil, som proti zmenám. Odstrašujúci príklad je Štít Františka Jozefa, Stalinov štít, Legionársky štít. Všetky tri názvy, ktoré nemali s Tatrmi nič spoločné, musel istú dobu niesť Gerlachovský štít.

Ktoré názvy sú tvojou vyslovenou srdcovkou?

Názvy od poľovníkov a hľadačov pokladov, lebo v sebe nesú poetický a mytologický nádych. Prebúdajú obrazotvornosť.

Uvedieme príklad?

Žabie plesá, kde žaby strážili poklady, Dračí hrebeň, Dračie hlavy, Dračie plesá, Satan, Pekelník, Loktibrada, Diablovina. V Tatrách máme ale aj veľa mníchov, anjelov, či mlynára a mlynárku.

Aký je z tých veľkých máp najnovší názov?

Azda Pfinnova kopa z roku 1899 nad Téryho chatou. Na jej stavbe sa podieľali dvaja architekti, Josef Pfinn a Gedon Majunke. Kým Pfinnova kopa prežila, Majunkeho veža sa neujala a dnes jej hovoríme Priečna.

NÁVRH NA PREMENOVANIE NA BOHUŠOVU IHLU PRAVDEPODOBNE NEPREJDE.

BOHUŠOVCI

Otec a syn – Spolupráca

Základom najnovšej knihy Ivana Bohuša mladšieho „Príbehy zemepisných názvov“ bola práca Ivana Bohuša staršieho „Od A po Z o názvoch Vysokých Tatier“ z roku 1996.

Kým prvé dielo obsahovalo vysvetlenia k 2141 platným názvom a čítali ju najmä lingvisti, geografi a horolezci, najnovšia kniha je výber toho najdôležitejšieho pre širokú verejnosť.

Ivan Bohuš starší sa narodil v roku 1924 v Dechtároch a aj dnes, v 93 rokoch, stále pomáha vydavateľstvu svojho syna publikovať. Za život napísal alebo spolupísal 35 kníh!

Tá má dokonca ale ešte jeden pre nás prekvapivý názov, konkrétne u Poliakov. Objasníš?

No, Poliáci jej hovoria Spaga a Priečne sedlo nazývajú Czerwona Lawka. Podobných rozdielov je ale viac. Rôzne názvy toho istého sťažujú lokalizáciu pri záchranných akciách.

Aký názov zase pochádza z najväčšej dialky, myslím od Tatier?

Povedzme, že to môžu byť Wahlenbergove plesá. Išlo o švédskeho botanika, ktorý v Tatrách v roku 1813 skúmal flóru. Hoci bádaval v iných častiach Tatier, nepomenované plesá ostali vo Furkotke, tak ich má tam (smiech).

Aké všetky jazyky teda v tatranských názvoch vstupovali do hry?

Slovenský, nemecký, maďarský, goralské nárečie, poľský a latinský.

Rómska komunita, ktorá tu tiež žije, sa na tatranskom názvosloví nepodpísala? Máme nejakú Cigánsku vežu, či žľab?

Nie. Aj z toho vidno, že do Tatier asi veľmi nechodili. Ak to ale odľahčím, máme Gipsyho feratu pomenovanú po horolezcovi Vladovi Tatarkovi, ktorého volali Gipsy.

Zaujali ma názvy podľa farieb. Máme ich v tatranských názvoch zastúpené všetky?

Máme Modré pleso, Belasé, Sivé, Čierne, Zelené, Červené, Žlté a Biele. Pričom Biele je v skutočnosti veľmi tmavé. Názov je odvodený od Bielej vody, ktorú zase pomenovala biela pena. Teda okrem hnedej áno.

IVAN BOHUŠ MEDZI SVOJIMI.

Kto má v Tatrách najviac názvov? Mňa tu zaujala Veľká, lebo od Velickej veže, doliny, po pleso a vodopád má asi všetko.

Neodvážim sa to určiť, ale pre Tatry je to bežné, že od hlavného objektu ako je napríklad Batizovský štít sa potom pomenúva veľa iných v okolí: les, pleso, potok, oko. A je to dobre, lebo si názvy ľahšie zapamätáš.

Máš pri vydávaní kníh nejaký sen, ktorý si chceš splniť?

Rád by som vydal veľkú obrazovú publikáciu, kde budú dominantné fotky takmer bez textu. Kým teraz vydávame viac opisné knihy, táto by mala byť emotívna, navodiť ti pocity, ktoré prežívaš, ak si „hore“.

Máš už pre ňu materiál?

No, pociťo zbieram (smiech).

Zhovárал sa Tomáš Tišťan. Foto archív Ivana Bohuša. Foto s Ivanom Bohušom nasnímal Róbert Gálfy.

Inzercia

INTERSPORT
RENT GÁLFY
POŽIČAJ SI U NÁS...

OUTDOOR VÝBAVA

E-BIKE & MTB

GÁLFY.SK ŠTRBSKÉ PLESO STARÝ A HORNÝ SMOKOVEC TATRANSKÁ LOMNICA

Nová zábava v Tatrách

Bublinový futbal

V Tatranskej Lomnici
na ihrisku, ale i v hale, keď prší.

Pozrite si na webe aktivnetatry.sk videá,
aká je to **bomba zábava!**

Zoberte partiu a hrajte.
Môžu hráči **3x3, 4x4** alebo **5x5**.

Rezervácie:

Martin: 0903-784-786 Tomáš: 0948-234-800

Zápisník chatara
Tomasa Petrika

Z alpskej dedinky

paci. Že sú nadšení. Prídu pozrieť ešte raz, musia vidieť pleso aj v lete.

Tak som sa pýtal, čo ich zaujalo najviac? Čo nadchne ludia spod Mont Blancu na nás?

„Máte to tu ešte take prirodzené, naozajstné hory bez masového turistického priemyslu,“ povedali.

Áno, spomenul som si, ako niektoré túry v Chamonix pripomínajú pomaly pásovú vyrobu. Rýchlo, čo najviac

Príhoda potešila. Naznaila aj, čo by sme si mali do budúcnosti chrániť. Vyhnut sa horskej pásovej výrobe, od ktorej ludia z Álp začali utekať. Tomas Petrík, Chatar Chaty pri Zelenom plese.

VŠETCI ROVNO K NÁM

Ešte na sklonku minulej jesene na chatu dorazila vacia skupina skupina Francúzov s tromi horskými vodcami do Chamonix.

Dali sme sa do reči. Chceli upresniť nejaké tipy na túry v okolí.

Skupina bola veľmi homogénna, veľmi sa k sebe mali. Všetci so všetkými tak nezvyklo prirodzene komunikovali, ako v rodine.

Tak som sa kolegov spýtal, ako to robite, že sa vaši klienti tak drune spravaju? Aký je trik?

A tu prišla prekvapivá odpoveď: „Ale, čo si? To nie sú beni klienti, ved to sme sa všetci z našej dediny vybrali na výlet!“

„Tamto, to je farár, tu starosta, ucitel, potarka....“ Cítil som sa ako v scéne českého filmu o vidieku.

Tak sme sa dali ešte viac do reči. Rozpravam trocha po francúzsky, takým svetovým esperantom, aj to ich potešilo.

Začali hovoriť, ako sa im v Tatrách veľmi

NEZVYAJNA SKUPINA OD CHAMONIX CHYSTÁ K TOMUTO JAZERU NÁVRAT.

Suta 

POMÔŽETE NÁM VYBRAŤ PEKNÉ TATRANSKÉ TRIČKÁ?

Modrá Lanovka na papieri vychádza už tretíkrát. Ohlasy čitateľov nás veľmi tešia. Pout, ked sa mnohi pýtate, kedy už bude dalšie islo, je uzasne!

Teraz prichádzame s novou miniaktivitou. Chceme tvoriť tričká s tatranskymi motívmi.

Dôvody máme dva. **Pekné tričko** je jedna z najkrajších spomienok na miesto, ktoré máme radi.

2. Predajom triiek si chceme privyrobiť, aby sme mohli dať tlacit **viac vytlakov** Modrej Lanovky a písať **viac lanok**. Aby mohli prispievat i viac autorov.

UKAZKY NÁVRHOV TRIIEK:

1. Triika s motívmi oblubenych miest. Miesto digitálnej používame kvalitnejsu sietlaa.
2. Triika s nádychom recesie a humoru. Toto napríklad reaguje na tohtoročnú mediálnu kampaň veľkých investorov stavať napriec Tatrami veľkú lanovku. Krici do sveta, e niektorí máju aj iný názor.
3. Triiko pre fanúšikov Modrej Lanovky :)

Jarné islo so psom Brunom na obálke sa zobralo veľmi rýchlo. Chceme, aby sa Lanovka dostala každému, koho zaujímajú jej články.

Máme ale jednu prosbu. Potrebujeme vedieť, aké tričká sa vám pacia.

Ak vás nápad s triikami zaujal, prosím, mrknite na modralanovka.sk/tricka a dajte hlas triiku, ktoré sa vám paci.

Nechceme to len tak. Desiati vyžrebovaní hlasujúci **vyhrajú po jednom triiku**.

Tomas Tistan

Kam sa ísť zabaviť toto leto v Tatrách?

FESTIVAL TATRA FLOWERS
ZAVÍTA DO TATIER DRUHÝKRÁT.
FOTO: ZUZANA TENGY.

NA ALTANFESTE VYSTÚPI AJ DOMÁCA VSKUTKU LEGENDÁRNA UNDRERGROUNDVÁ KAPELA FANATIK

MARTIN MLADOŇA SĽUBUJE NA TOHTOROČNÝ
OLDTIMER SUPER ZAUJÍMAVÉ NOVINY.

Dobrym tipom je Tatranské kultúrne leto. Tatrancí pripravili až 64 programov zábavy a umenia.

Ako sa v ponuke zorientovať a vybrať si, vysvetľuje dramaturg akcií Ján Bendík:

Hovoríte teda, že toto leto sa po túre nemusím nudiť na hotelovej izbe?

Nie! Oproti minulému roku sme zvýšili počet podujatí na spomínané číslo, teda je z čoho si vybrať. Každý podľa svojho gusta, zastúpené sú takmer všetky žánre.

Na čo chcete špeciálne upozorniť?

Každé zo 64 podujatí má svoje publikum a kvalitu. Môžem ale začať netradičnými umelcami, ktorých u nás nie je vidieť len tak každý deň.

Ktorí sú to?

Hneď prvý júlový víkend v Tatranskej Lomnici vystúpia umelci z Lotyšska. Baletné štúdio Freska, cirkusová skupina Jauniba a ďalší. Lotyšskí umelci tu minulý rok zožali obrovský úspech, preto sme teraz zavolali ich kolegov.

Zahraniční interpreti sa teda v Tatrách páčia?

Áno, aj. Vystúpi tiež írsky folková kapela, mexická huslistka a gitarista z Hong Kongu. Z tohto pohľadu dialok ma zaujal Up Manila Chorale, miešaný spevácky zbor z Filipín. Na ten sa teším.

V TATRÁCH MILUJÚ LOTYŠOV. TENTO ROK NA LOMNICKOM PÓDIU UVIDÍME UMELCOV Z RIGY.

Majú Filipínci po Európe nejaké turné?

Vystupujú v rámci festivalu Šengenský poludník - Euroorchestras Slovakia. Ide už o 10. ročník festivalu komorných orchestrov, bez ktorého by si už Tatry leto nevedeli predstaviť. Srdcom festivalu sú Košice.

JÁN BENDÍK

Festivalov ale Tatry hostia viac?

Áno, divadelný festival Stretnutia, festival alternatívnej hudby Altanfest, pokračuje i druhý ročník Festivalu Tatra Flowers.

Vystupujú aj originál tatranskí umelci?

Samozrejme, inak by to nemohlo byť Tatranské kultúrne leto! Za všetkých spomeniem divadelný súbor Paľa Bielika, ktorý i toto leto uvádza premiéru.

O akú hru ide?

O komédiu, tento raz s názvom Dva tucty červených ruží. Hru z minulého leta Číňania museli Lomničania viackrát reprizovať, podobnú odozvu čakám aj tento rok.

AKROBATI Z JAUNIBA.

Máme ešte nejakú vyslovene tatranskú špecialitu?

Divadelný súbor z Kozároviec našťudoval operetu „Vy krásne Tatry malebné.“ Je dosť možné, že ide o prvú slovenskú operetu s témou Tatier vôbec. Ich hry bývajú veľmi výpravne, preto som veľmi zvedavý.

Posledná otázka, ktoré podujatie ešte spomenieme?

Najradšej by som pokračoval do tej 64-ky, ale ak sa inak nedá, odporúčam prísť na Tatranský Oldtimer. Ide o výnimočný zraz veteránov. Partia Martina Mladoňa ho robí s takým fanatizmom, že vo výsledku to cítiť. Nehovoriac o atrakciách tohto ročníka.

O aké ide?

Tatra 20NW ako jediný zachovaný exemplár bude mať v Tatrách po renovácii svetovú premiéru. Doteraz bola od 80-tých rokov skrytá v garáži. Takýchto pochúťok sme s Martinom napočítali desať.

Čaká nás aj nejaký zaujímavý šport?

Pozornosť priťahuje Beh na Zelené pleso, Memoriál Jána Stilla a Horský kros Gerlach. A takisto významný futbalový turnaj o Pohár Vysokých Tatier 9. až 11. augusta ho organizuje nadšenec Roman Chodníček s tímom. V kategórii U 15 sa predstaví 10 prvotrvajových tímov zo Slovenska a Česka!

Ak nie je uvedené inak, foto Agentúra Mimosa.

Tatranské kultúrne leto 2018

- Kde a kedy sa konajú podujatia?

Kompletný program nájdete na nasledujúcich dvoch stranách Modrej Lanovky :)

Treba vedieť: Počas podujatí je možné konzumovať pivo, podáva sa aj pravé čapované.

www.slovakia.travel

TATRANSKÉ KULTÚRNE LETO

JÚL 2018

1.7.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

19:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*

UMENIE Z LOTYŠSKA – program v podaní umelcov z Rigy. Účinkujú: Bel Canto, súbor JETE, baletné štúdio FRESKA, cirkusová skupina JAUNIBA, speváčka Kristína Zaharová a Škola choreografií INDRAS

2.7.2018 (pondelok)

16:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

HORNÁD – koncert dychového súboru z Trsteného pri Hornáde

18:00 *Nový Smokovec – kostol sv. Petra a Pavla*

UP MANILA CHORALE – koncert miešaného speváckeho zboru z Filipín

4.7.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina – areál Sanatória*

WETERÁNI – koncert country dua zo Spišského Podhradia

19:30 *Tatranská Lomnica – Hotel Titris, kongresová sála*

SYMPHONY ORCHESTRA – koncert mládežníckeho orchestra z Brzehu (Poľsko)

5.7.2018 (štvrtok)

16:00 - 22:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

ALTANFEST – 3.ročník multižánrového hudobného festivalu Účinkujú: **FANATIK, DEJA VU, ROMANIKA a FEST**

6.7.2018 (piatok)

21:15 *Tatranská Lomnica – mestský park*

Film **SRDEČNE VÁS VÍTAME, FR, BE, 2017, 92 min.**

7.7.2018 (sobota)

14:30 *Tatranská Lomnica – mestský park*

THE FATS JAZZ BAND – koncert vynikajúcej jazzovej kapely z Bratislavy. Počas Concource d' elegance Tatranského oldtimeru 2018

8.7.2018 (nedeľa)

16:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*

RETRO MUSIC BAND – koncert retro kapely z Rožňavy

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*

SWING TIME FOR – koncert swingovej kapely z Prešova

10.7.2018 (utorok)

19:00 *Tatranská Lomnica – evanjelický kostol*

KOMORNÝ KONCERT – účinkujú Lidia Parra Avila, husle (Mexiko) a Chan Yuk Fan, gitara (Hong Kong)

11.7.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina – areál Sanatória*

GM BIRDS – populárne melódie v podaní gitarového dua z Košíc

13.7.2018 (piatok)

17:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

VY KRÁSNE TATRY MALEBNÉ – pôvodná slovenská opereta v podaní Divadelného súboru HRON z Kozárovíc

21:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

Film **BAJKERI, CZ, 2017, 97 min. (12)**

14.7.2018 (sobota)

19:00 *Tatranská Lomnica – Hotel Lomnica*

DVA TUCTY ČERVENÝCH RUŽÍ – divadelná komédia v podaní Divadla Paľa Bielika Tatranská Lomnica. Premiéra.

15.7.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

O JANKOVI A MARIENKE – divadelná rozprávka pre deti v podaní Divadla RAMAGU zo Spišskej Starej Vsi

19:00 *Nový Smokovec – Kúpele, a.s., kongresová sála*

ZÁKON ŽIEN – divadelné predstavenie v podaní Divadla NA DOSKE z Prešova

18.7.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina – areál Sanatória*

DUO CHILLS – koncert zostavený zo známych slovenských hitov v podaní Petra Pavlička a Zuzany Gállyovej

20.7.2018 (piatok)

21:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

Film **RANDE NASLEPO, DE, 2017, 111 min. (12)**

21.7.2018 (sobota)

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov*

MIRIAM KAISER BAND – koncert spievajúcej huslistky so sprievodnou kapelou

19:00 *Nový Smokovec – Kúpele a.s., kongresová sála*

SOBOTNÉ SOIREÉ – komorný koncert. Účinkujú: Tereza Novotná (husle), Zulfizar Zázrivá (klavír), Pavol Huško (gitara) a Filip Šperka (husle)

22.7.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

GERO QUARTET – jazzový koncert s hosťom Erichom Bobošom Prochádzkom

17:30 *Tatranská Lomnica – mestský park*

THE COLT – koncert country-rockovej skupiny zo Spišskej Novej Vsi

25.7.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina – areál Sanatória*

ČESKOSLOVENSKÉ DUO – komorný koncert

27.7.2018 (piatok)

21:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

Film **ŠPUNTI NA VODE, CZ, 2017, 83 min.**

28.7.2018 (sobota)

16:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*

BB COUNTRY – koncert country kapely z Prešova

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*

MICHAL TUČNÝ REVIVAL BAND – spomienka na legendu českej country scény v podaní kapely z Frýdku - Místku (Česká republika)

29.7.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica – mestský park*

THE CROWD & ALLAN MIKÚSEK – koncert country kapely z Púchova s hosťujúcou žijúcou legendou slovenskej country scény

19:30 *Tatranská Lomnica – pred Hotelom Lomnica*

SYMPHONY NIGHT – v sprievode Top Big Bandu koncert osobností slovenskej populárnej hudby. Účinkujú: Buranowski, Adam Ďurica, Peter Lipa a Sima Martausová

Organizátor Tatranského kultúrneho leta: Mesto Vysoké Tatry – oddelenie kultúry a športu kulturasport@vysoketatry.sk, +421 52 487 04 55-6 za spolupráci OOCR Región Vysoké Tatry a Ministerstva dopravy a výstavby SR
Viac informácií: www.vysoketatry.sk

www.slovakia.travel

TATRANSKÉ KULTÚRNE LETO

AUGUST 2018

1.8.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina - areál Sanatória*
DUO HOMBRE – známe svetové hity v podaní Tomáša Hulku a Mária Karasa

3.8.2018 (piatok)

20:45 *Tatranská Lomnica - mestský park*
 Film **KRÁSKA A ZVIERA, USA, 2017, 129 min.**

4.8.2018 (sobota)

16:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
EH HALUŠKA - koncert ľudovej hudby z Liptova

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
KICORA & JÁNOŠÍČEK - spoločný program folklórneho súboru z Lendaku a detského folklórneho súboru zo Svitú

5.8.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica - mestský park*
PODTATRANČEK - program detského folklórneho súboru z Veľkej Lomnice

17:30 *Tatranská Lomnica - mestský park*
PODJAORSKÁ MUZIKA - koncert ľudovej hudby zo Zvolenskej Slatiny

8.8.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina - areál Sanatória*
ROBI M – české a slovenské hity v podaní gitarového dua

10.8.2018 (piatok)

19:00 *Tatranská Lomnica - futbalové ihrisko*
CASTELANS Elán revival band - všetky najväčšie „elánovské“ hity v podaní skvelých muzikantov v čele s Ottom Kollmannom a Jurajom Zaujecom

20:45 *Tatranská Lomnica - mestský park*
 Film **HEIDI, DIEVČATKO Z HÔR, DE, CH, 2015, 105 min.**

11.8.2018 (sobota)

16:00 *Nový Smokovec - areál Kúpeľov, a.s.*
THE SHADOOGIES - revival známej skupiny Shadows v podaní otca a synov Havadejovcov z Prešova

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
DUCHOŇOVCI - tvorba Karola Duchoňa v podaní muzikantov z Banskej Bystrice

15.8.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina - areál Sanatória*
DOMINIKA ŠUTÁKOVÁ – koncert speváčky ľudových piesní s ľudovou hudbou Vranovčan

17.8.2018 (piatok)

20:30 *Tatranská Lomnica - mestský park*
 Film **PO STRNIŠTI BOS, SR, CZ, DK, 2017, 111 min.**

18.8.2018 (sobota)

16:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
ROLNÍČKY - koncert folkovej skupiny z Bratislavy

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
EDO KLENA & KLENOTY - koncert folk-rockovej skupiny z Prešova

19.8.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica - mestský park*
GRAEME MARK BAND - koncert írského pesničkára so sprievodnou kapelou

17:30 *Tatranská Lomnica - mestský park*
JANKO KULICH KOLEGIUM - koncert folkovej skupiny zo Žiaru nad Hronom

22.8.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina - areál Sanatória*
MATTONY DUO – koncert rockového akustického dua z Košíc

24.8.2018 (piatok)

14:00 *Starý Smokovec - parkovisko nad bývalým amfiteátrom*
TATRANSKÁ PROMENÁDA - prehliadka historických vozidiel v rámci Oldtimer Rallye Tatry. Moderuje Ján Mečiar.

20:15 *Tatranská Lomnica - mestský park*
 Film **VO VEĽKOM ŠTYLE, USA, 2017, 96 min.**

25.8.2018 (sobota)

16:00 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
VIRVAR - koncert mladej popovej kapely z Kremnice

17:30 *Nový Smokovec – areál Kúpeľov, a.s.*
ALL STARS BAND - koncert kapely z Rajeckých Teplíc

26.8.2018 (nedeľa)

16:00 *Tatranská Lomnica - mestský park*
QPLUS - koncert hudobnej skupiny zo Spišskej Novej Vsi

17:30 *Tatranská Lomnica - mestský park*
VIOLIN SHOW - koncert hudobnej skupiny z Lipian s husľovým virtuózom Stanislavom Salancim z Prešova

29.8.2018 (streda)

18:00 *Tatranská Kotlina - areál Sanatória*
Peter PAVLIČKO & Eva HALČINOVÁ - koncert v štýle šanzón a džez v podaní hudobného dua z Kežmarku

31.8.2018 (piatok)

20:00 *Tatranská Lomnica - mestský park*
 Film **JA, ZLODUCH 3, USA, 2017, 96 min.**

1.9.2018 (sobota)

12:00 - 19:00 *Tatranská Lomnica - mestský park*

12:00 - **Autogramiáda slovenských hercov:**
Vladimír KOBIELSKY, Filip TŮMA, Branislav DEÁK a Marek FAŠIANG

13:00 - **PETER HÁMOR NA VRCHOLOCH VEĽHÔR** - premietanie filmu s osobnou účasťou špičkového svetového horolezca Petra Hámora

14:00 - **Zuzana MIKULCOVÁ & BAND** - koncert mladej tváre slovenského džezu

15:00 - **TATRANSKÁ LETNÁ DRAŽBA** - 14. ročník jedinečnej charitatívnej akcie

17:30 - **Autogramiáda Petra HÁMORA**

18:00 - **ZÁVEREČNÝ KONCERT LETA** - Účinkuje Orchester opery a baletu ŠD Košice so sólistami Helenou Becse Szabó a Jaroslavom Dvorským

Vstup na všetky podujatia voľný

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ !

NAUČIŤ SA OVLÁDAŤ
FERRATOVÝ VÝSTROJ NIE
JE NIČ ZLOŽITÉ.

AJ NASADENIE
JE LAHKÉ.

Kysel': Zažijete nádherné ferratové dobrodružstvo

Ak v Tatrách strávite viac dní, na jeden sa oplatí vybehnúť do Slovenského raja. V ňom sa nachádza jeden, pre mnohých stále neznámy poklad. Roklina Kysel' so svojou ferratou.

Roklinu sprístupnili po 40-ich rokoch len v roku 2016. Dôvodom uzavretia rokliny na desaťročia bol ničivý požiar.

Dnes je už ale prístupná a tu sú základné informácie.

Čo to tá ferrata vlastne je?

Ide o turistický chodník s inštalovanými železnými zariadeniami. Bez nich by jeho prechod nemusel byť celkom bezpečný, alebo pohodlný.

Na ferrate sa môžete pridržiavať o železné lano a takisto sa o neho zaistiť pre prípad pádu. Železnými stúpačkami, vsadenými do kolmých skál, zase kráčate.

Prečo milujem túto túru?

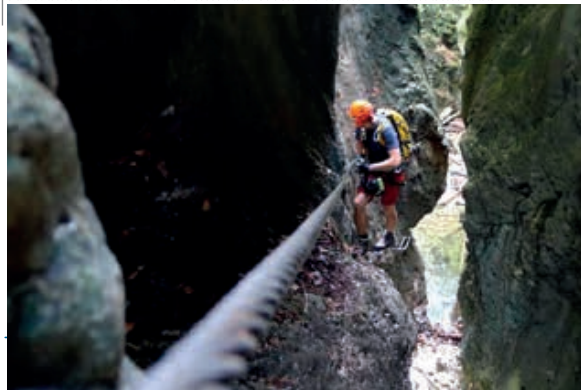
1. Nájdem tu úžasne krásnu prírodu, plnú potôčikov, vysokých vodopádov, jazierok a rôznych hlbín.

2. Ide o ferratovú túru. Takú, okrem Tatranskej Kotliny, v Tatrách inde nenájdem. Aj na Slovensku je ich veľmi málo. Ferrata navyše patrí k jednoduchším, kde vôbec netreba byť žiadnym horolezcom.

3. Tretí dôvod môže byť horúci tropický deň v Tatrách. Medzi skalami, vodopádmi a kaňonmi sa vždy schladím. V daždivý deň radšej volím iný program. Na železe a dreve sa môže šmykať.

DOBRODRUŽSTVO V KRÁSNEJ DIVOČINE.

NA PÁR HODÍN SA BUDETE CÍTIŤ AKO ŠPIČKOVÝ HOROLEZEC A JASKYNIAR.

Akú kondičku potrebujem?

Bežnú strednú turistickú. Celá túra trvá pri priemernom tempe 6 až 7 hodín. Bez problémov ju zvládnu aj rodiny so staršími deťmi.

Samotná ferratová trasa pritom trvá len 2 hodiny. Príchod k nej však 1,5 hodiny a východ 2 hodiny. Ferrata je jednosmerná, preto sa nedá otočiť a vrátiť tou istou trasou.

MICHAL KRÍŠŠÁK. SVOJÍM NÁDŠENÍM PRE KYSEĽ NAKAZIL UŽ MNOHÝCH.

MÁRIA SENDECKÁ: „VODOPÁDY VÁS V LETNÝCH HORÚČAVÁCH PRÍDEMNE SCHLADIA“.

Aké sú podmienky vstupu na ferratu Kysel?

1. Je otvorená od 15. júna do 31. októbra.
2. Kvôli náročnosti sa neodporúča deťom do 6 rokov.
3. Do rokliny sa platí vstupné 5 eur.
4. Vstup je možný len s ferratovým výstrojom. Nič netreba kupovať, dá sa požičať.

Z čoho sa skladá ferratový výstroj?

1. Ferratový sedák. Ponáša sa na horolezecký úväz, v ktorom lezú alpinisti pri výstupe na štíty.
2. Prílba.
3. Ferratový tlmič pádov. Ten v prípade pádu stlmí ostrý zásek lana. Neodporúčam ale skúšať padať len tak, aby sme si to vyskúšali. Služi naozaj len pre extra výnimočné situácie.

Môj špeciálny tip: rukavice

S rukavicami sa lepšie a pevnejšie drží lana. Ruky sa pri námahe totiž niekedy spotia a bez rukavíc potom kľžu. Vyhnem sa aj pluzgierom a možným odreninám. Postačia bežné cyklistické rukavice, hoci existujú aj špeciálne ferratové.

Ako používať karabíny?

Znova, nič zložité. Karabíny sa otvárajú v dvoch častiach. Bez zatlačenia dlaňou zadnej časti sa neotvorí predná. Ide o poistku, vďaka ktorej sa karabína naozaj sama náhodne neotvorí. Kým z úseku A presúvate a teda aj otvárate jednu karabínu na úsek B, druhá zaistená karabína vás istí. Ešte viac po lopate, v jednom momente môže byť otvorená len jedna karabínka.

Ďalšie tipy na túru:

1. Výborná je papierová mapa národného parku, ktorá vás zoznámí aj s názvosloviem najväčších atrakcií túry.
2. Východiskovým bodom na Kysel je parkovisko Čingov. Z tatranského Smokovca je to cez diaľnicu 38 kilometrov. Z Popradu 26 km.
3. Na návrat z túry sa ponúkajú dve základné možnosti. Kratšia smerom na Kláštorisko. Ak máte viac času, je možné sa do Čingova vrátiť i cez Malý Kysel. Ide tiež o peknú roklínu, kde sa dá toho veľa vidieť.
4. Lístok na túru si možno kúpiť a ferratový lístok zapožičať na viacerých miestach vo Vysokých Tatrách, Poprade, či pri vstupe do rokliny.

Text a foto: Michal Kriššák

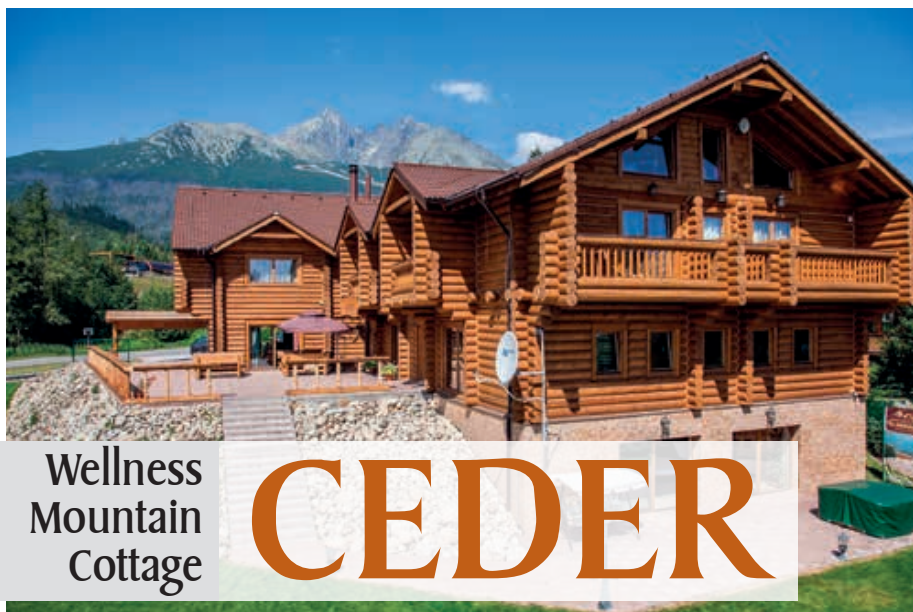
Komerčné informácie

1. Ferratový výstroj a vstupné lístky na ferratu Kysel si možno zakúpiť ešte pred cestou do Čingova vo Vysokých Tatrách v obchodoch Intersport Gáľfy - Horný Smokovec - OC Fórum Poprad
 2. Výhodou kúpy už v Tatrách je, že na mieste pri vstupe na ferratu pri veľkom záujme ľudí sa vám lístky nemusia ujsť. Za zmienku stojí aj kvalitná inštruktáž používania výstroja od Gáľfy tímu.
- Do tretice**, pri požičaní výstroja u Gáľfyovcov máte viac času si ho vyskúšať. Viac informácií na: 052 / 442 2954

ANI KARABÍNOK SA NETREBA BÄT. OVLÁDAJÚ SA LAHKO.

Inzercia

Wellness
Mountain
Cottage

CEDER

V srdci Tatranskej Lomnice, len pár metrov od lanovky a najdlhšej zjazdovky na Slovensku, vás čaká drevený skvost – romantický zrub Wellness Mountain Cottage CEDER.

Luxusný zrub, postavený v kanadskom štýle, je citlivo zakomponovaný do tatranskej prírody.

Čakajú vás luxusne zariadené izby a apartmány s výhľadom na Tatry. K dispozícii je i najexkluzívnejší **suite Executive**, zariadený masívnym španielskym nábytkom.

Vo veľkej wellness zóne nájdete parnú saunu, infrasaunu, vnútornú a vonkajšiu vírivku. Nechýba požičovňa bicyklov, biliard, šípky, stolný tenis.

V blízkosti nájdete tatranské top atrakcie ako Golfové ihrisko Black Stork, Thermal Park Vrbov, či Aquacity Poprad.

Tešíme sa na vašu návštevu.
Viac na www.cottageceder.sk

AKO SA TATRANEC ZAKORENÍ NA KOMORSKÝCH OSTROVOCH?

Detstvo prežil na tatranskom snehu. Dnes sa v práci potápa k veľ'rybám a koralom. Chystá sa pestovať vaníľku. Rícharď Krebs sa zakorení na Komorách. Doslova. Má tam už rodinu, deti a dom.

NAJSKÔR PRÁCA, POTOM LÁSKA

Aká zápleťka privedie Tatranca na ostrov Moheli v južnom Indickom oceáne?

Rišo pracoval na stavbe v Bratislave. „Prišiel ku mne Belgičan Hans a spýtal sa, či nechcem pracovať v jeho hoteli na Komorách?“ opisuje chvíľu z roku 2011, ktorá mu zmenila život. Ešte v ten deň zisťoval informácie o ostrove, aby ponuku prijal.

Čo bolo na ostrovoch najťažšie?

„Zvyknúť si na jedlo. Máme tam len morskú stravu, veď bývame priamo na pláži,“ hovorí. Keď príde do Tatier, vyhľadáva len vyprázané rezne a sry.

A potom teplo. Klíma je vskutku iná.

VEVERÍČKY
RICHARD
VYSTRIEDAL
ZA LEMURY.

Kultúra a Komorčania?

Na ľudí si zvykol rýchlo. „Sú veľmi milí. Teraz, keď rozprávam aj ich jazykom a francúzsky a oženil som sa s Komorčankou, berú ma takmer za svojho,“ hovorí.

Komory sú moslimská krajina. Islam je tam aj podľa jedného výskumu najtolerantnejší na svete. „Ženy tam majú veľké slovo. Domy po rodičoch vždy dedia dcéry, synovia zase polia,“ uvádza príklad.

Pozvať Komorčanku na prechádzku, alebo schôdzku nie je problém.

Plánuje návrat do Tatier?

„Na ostrove mám už manželku, deti a plány. Odpoveď je teda jasná,“ hovorí.

Do Tatier sa ale vracia každý rok. „Bez tejto cesty si život neviem predstaviť. Stadiaľ pochádzam, tu mám priateľov a rodinu,“ spresňuje.

Tatry chce ukázať aj svojej komorskej rodine. „Ostáva len našetriť na letenky. Sme veľká osemčlenná rodina,“ smeje sa.

Ako sa zoznámil s manželkou Rassianti?

Pracovala ako kuchárka v tom istom hoteli. „Mali sme dostatok času spoznať sa. Videl som, ako je výnimočne dobromyseľná osoba, a ... preskočila iskra,“ spomína. Onedlho budú oslavovať siedme výročie svadby.

Na nej si Rišo zobral na hlavu goralský klobúk a Rassianti tradičný komorský odev.

„Hoci nie som Goral, táto symbolika ma spojila v tej chvíli s domovom.“

POČAS STREDNEJ BRIGÁDOVAL V TATRANSKÝCH LESOCH. DNES JEHO "KANCELÁRIA" VYZERÁ TAKTO.

DO TATIER SA VRACIA
RAZ ZA ROK. RIŠOV
PRÍBEH PRIPOMÍNA
DOBRODRUŽSTVÁ MÓRICA
BEŇOVSKÉHO.

Sú Komory bezpečné?

Podľa svetových rebríčkov sú Komory jednou z najchudobnejších krajín sveta. Napriek tomu podľa Riša aj jedny z najbezpečnejších.

„Najhoršie, čo sa mi stalo, bolo, že mi ukradli dve kozy, ktoré som si práve kúpil,“ hovorí. Aj to bola organizovaná banda, ktorá ich počas noci z ostrova na lodi odniesla okolo 50.

Slovákovi môže príhoda vyvolať úsmev na tvári, v Komorách je ale koza i vecou spoločenskej prestíže. Kým u nás jedno zvieratko stojí okolo 20 eur, na ostrove od 150 eur vyššie.

POTÁPAČSKÝ KURZ POSUNUL RIŠA V KARIÉRE. VĎAKA NEMU SA ŽIVÍ TÝM, ČO HO BAVÍ.

ŠTASTNÝ. AJ KEĎ NA DOMOV NEZABÚDA, PROJEKTY SVOJHO ŽIVOTA MÁ NA OSTROVE.

RASSIANTI. LÁSKA NA PRVÝ POHĽAD.

KOMORY A ADRENALÍN?

Potápanie ku koralom nevidí ako extrémny šport, občas sa ale stane. Keď nedávno s turistami pozoroval veľrybu z 20-metrovej blízkości, rozhodla sa ponoriť a opakovane vyskakovat. Veľmi blízko. Len tak, bez zlého úmyslu. „Keď to zvierat má okolo 40 ton a skáče 20 metrov od vás, je to trochu nebezpečné. Kapitán loďky mal čo robiť, aby ju hneď otočil,“ smeje sa.

„Inak z tohto pohľadu je u nás nuda. Aj hurikány sa Komorám vyhýbajú,“ dodal.

Čo ho v novej komorskej domovine najviac fascinuje?

„Príroda, príroda, príroda. Tá ma dostala. Keď si pozrieš fotky, pochopíš,“ hovorí.

Takisto zažíva pocit objaviteľov. „Všetky pre mňa nové živočíchy dávam na weby, kde sa identifikujú nové druhy. Hoci úplne nový ešte nie, našiel som krevetku, ktorú doteraz evidovali len v Indonézii,“ dodal.

Je tiež zástancom ekoturizmu. „Máme solárne panely, pri potápaní sa nedotýkame koralov, vôbec nelovíme. Len pozorujeme. Ak nadabíme na plastový odpad, zbierame ho. Zdanlivo drobnosti, ktoré keď sa ale spoja, robia veľké veci.“

Foto: Archív Richarda Krebsa

Zaujal vás príbeh Tatranca Riša Krebsa? Viac snímkov a videí nájdete na Modralanovka.sk.

PRÁCA PRE KOMUNITU

Napriek smelým biznis plánom peniaze v Rišovom rebríčku nie sú na prvom mieste.

Zapája sa do dobrovoľníckych projektov.

„Zaviedli sme systém zberu odpadov, podobný, ako ho poznáme z Európy. Som veľmi hrdý, že funguje a ľudia si naň zvykli.“

V ďalšom pláne mu pomáha tatranský filmár Martin „Kovis“ Kováč. „Naši rybári nechápu nutnosť limitov lovu, ponechania mladých rýb vo vode. Ak im názorne vo filme ukážeme, ako vyzerá vyvolený útes, verím, že budú náchylnejší chrániť svoju zem,“ hovorí.

VANILKA A LOĎ

Rodina nie je jedinou vecou, ktorá Rišu púta k ostrovom. Dali mu tiež možnosti realizácie. Po práci v hoteli teraz vedie potápačské centrum s výletmi ku koralom a veľrybám.

Plánov má ale viac. „Chystám sa pestovať vanilku. Na ostrove sa pestuje vo veľkom, ale nie veľmi odborne. Výnosy sú preto malé. Je po nej pritom veľký dopyt,“ vysvetľuje.

V hľadáčkovi má takisto kúpu menšej lode na prepravu ľudí na susedné ostrovy.

Inzercia

VÝLET NA SLIEZSKY DOM

Voucher ponúka výlet s romantickou večerou, relaxom, alebo s malým občerstvením v horskom hoteli Sliezsky dom. Transport z Tatranskej Polianky a späť zabezpečíme.

Icons: 🍴, 📧, 🍴, ☕, 🌿

Informácie: +421 918 988 309 www.sliezskydom.sk

FOCUS E-BIKE VRÁTITE, ALE ZÁŽITKY VÁM Ostanú

E-BIKE FOR RENT

POŽIČAJTE SI NA SLIEZSKOM DOME E-BIKE!

30 €

PRIĽBU DOSTANETE ZDARMA

CENA ZA E-BIKE NA DEŇ

PRI ZAPOŽIČANÍ E-BIKU TREBA ZAPLATIŤ VRATNÚ ZÁLOHU 120 €

Informácie: +421 918 988 309 www.sliezskydom.sk

JARDO POSPÍŠIL MATÚŠ HADIDOM MIŠO PAŽICKÝ JURO SIMČÁK DOMINIK ŠPROCH LUKÁŠ KLEIN PETER SIMČÁK FERO HORVÁTH NORBERT GOMBOŠ FILIP HORANSKÝ MAREK SEMJAN IVAN KOŠEC TOMÁŠ LIŠKA MARTIN DOBRÝ

Tatraci zažívajú svoju tenisovú rozprávku

Videli ste film *Hráči z Indiany*? Tatraci práve zažili jeden podobný na vlastnej koži.

LUKÁŠ KLEIN, KLUBOVÁ JEDNOTKA TK VYSOKÉ TATRY.

MICHAL PAŽICKÝ, BOJOVAL AKO DRAK.

OSUD STRIEBORNÝCH MEDAILÍ. ČLOVEK SA Z NICH NAPLNO TEŠÍ AŽ NA DRUHÝ DEŇ.

Dodnes si pamätám, ako nám telocvikár Ján „Buby“ Scholtz na ZŠ púšťal film s *Genom Hackmanom* *Hráči z Indiany*.

Išlo o extrémne emotívny príbeh, ako basketbalové mužstvo z malého mestečka, na ktoré by nik nevsadil, vyhralo Majstrovstvá Indiany.

Z klubovne sme odchádzali s otvorenými ústami. Film bol vskutku silný. Veď koľko filmov si pamätáte spred 30-ich rokov?

ANDREA PETROVSKÁ NA SLÁVNEJ PÁRDUBICKEJ JUNIORKE.

A tu po čase vidím podobný príbeh, ale naživo. Pre *Tenisový Klub Vysoké Tatry* som pred rokom začal písať klubový web. Najmä, aby sme motivovali malé deti a dávali im ešte väčšiu chuť športovať.

A teraz je veru o čom písať. Päť odchovancov a členov nášho klubu vyhralo v tenisovej extralige strieborné medaily! Tenisti z malého klubu z 3,8 tisícového mesta.

Súčasná klubová jednotka **Lukáš Klein** (443) a **Mišo Pažický** (566), **Dominik Šproch** (1565), **Juraj Simčák** (1614), **Matúš Hagydóm**. Súčasťou medailového tímu je aj český legionár **Jardo Pospíšil** (115). Nehrajúcim kapitánom je Peter Simčák.

Číslo v zátvorce uvádza najlepšie umiestnenie v kariére ATP.

Extraligu chlapi hrali vo farbách sesterského klubu *TK Spišská Nová Ves*. Aj preto, že nemáme vlastné kurty, vhodné pre ligovú súťaž. I tak sme siahali na zlato! :)

Radosť už prišla, keď sme 4:3 porazili silnú *Trnavu* s *Andrejom Martinom*. Znova kontrast a symbolika. Trnava je

JOZEF VALKOŠÁK SO SYNONOM JOŽKOM Z ČIAS VZNIKU KLUBU

klub s najlepším vybavením. K dispozícii má 16 antukových dvorcov.

A potom prišlo veľké finále proti *STU Bratislava* s viacerými reprezentantmi. Zápasy s ňou boli tiež tesné, ale prehrali sme 5:0. Aj tak úspech.

Mnohí by čakali tatranský triumf pri lyžovaní, bežkách, lezení. **Prečo práve tenis?**

Vôbec nejde o náhodu. Naopak, striebro je výsledkom mnohých rokov.

Klubový tenis v Tatrách začala partia okolo **Jula Černického**, **Jara Petrovského**, **Ruda Pavloviča**, **Františka Žampu**, **Jozefa Valkošáka st.**, **Gaba Ondroviča** a ďalších.

Talentované deti získali práve zo svahov. Ako hovorí prvá tatranská extraligistka **Andrea Petrovská**, v lete lyžiarci nemali veľa možností trénovať, preto hrali tenis. V jej prípade až tak, že sa z neho nakoniec stal jej prvý šport. Hoci v lyžovaní vyhrala majstrovstvá republiky.

Tenis nie sú len športové víťazstvá. Hocijaký klubový šport deťom výrazne obohatí detstvo. Niekedy pomôže i k špičkovému vzdelaniu. Napríklad mnohí naši hráči hrajú americké univerzitné súťaže.

Avšak víťazstvá sú korenie, ktoré to všetko pohaňa a oživuje. Inšpiro. Robí radosť :) **Tomáš Tišťan.**

Foto: Archív TK Vysoké Tatry

ADVENTURE GOLF

VEĽKÝ SLAVKOV

18
jamkový

www.tatrygolf.com

APLEND TATRY HOLIDAY RESORT, Tatranská 4, Veľký Slavkov
05991, Tel.: 0904744000, email: tatry@aplend.com

CHERRY
BISTRO & BAR

CHERRY Bistro & Bar
Nový Smokovec 19258, Vysoké Tatry
+421 903 582 679 | info@cherrybistro.sk
www.cherrybistro.sk

Tatranská Lomnica Hotel Morava

VR ARCADE
Tatranská Lomnica

RETRO GAMING ARCADE

- Miesto virtuálnej reality
- Kaviareň - Drink Bar

Pozývame!

Tradičná slovenská reštaurácia

Koliba Kamzík
Starý Smokovec

Starý Smokovec 8
062 01 Vysoké Tatry
+421 910 899 111
koliba@kamzik.sk
www.kamzik.sk

AKO SA DIEVČA OD MORA STANE TATRANKOU

Ak by sestry pred ôsmimi rokmi neochoreli deti, Tatry by mali o jednu usmievavú obyvateľku menej. Inga Zemzäle rozpráva, ako sa z niekoho, kto prežije detstvo pri mori, stane Tatranc.

Nezvyčajný príbeh začala viróza dvoch lotyšských šarvancov. „So sestrou sme mali kúpenú dovolenku do Grécka. Náhle jej ale ochoreli deti, zájazd sme zrušili.“

Inga už mala podpísanú dovolenku v práci. Preto sa rozhodla, že pôjde niekde sama.

V cestovke sa pýtala, čo majú voľné. „Povedali, že zajtra ide autobus do takých slovenských hôr,“ spomína.

Vybrala sa do Tatier

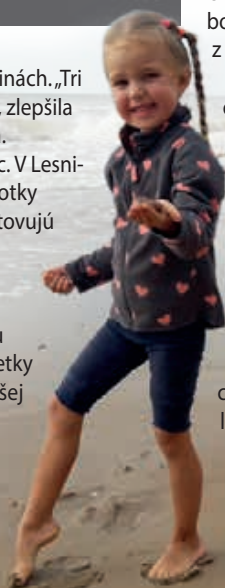
Lotyši k nám vstúpili v Pieninách. „Tri Koruny, zvuk rieky ma očarili, zlepšila sa mi náhla nálada,“ spomína.

Skupina išla splaviť Dunajec. V Lesnici sa väčšina rozhodla kúpiť fotky z plavby. Pre turistov ich zhotovujú z brehu.

Nechcela

Inga ako jedna z mála fotky nechcela. „Nie som na magnetky a také veci. Spomienky si radšej držím v srdci,“ hovorí. I cena 2,50 eur sa jej zdala vysoká.

Poradili jej cenu zjednať. „Nechcelo sa mi, nikdy to nerobím,“ hovorí. Iniciatívy sa ale chopil predajca fotiek

GRÉTKA - DOMA AJ NA BALTICKEJ PLÁŽI, AJ NA LOMNICKEJ ZIAZDOVKE.

Gerhard Gašparovič.

Spoznávate dobre, ide o známeho snowboardového inštruktora a dobrodruha. Inge povedal, že za jeden bozk sa môžu dohodnúť.

„V Lotyšsku sme konzervatívnejší. Podávame si len ruky, na líce sa nebozkávame. O to menšiu chuť som mala prijať túto ponuku.“

Nakoniec k bozku došlo, a to dokonca na ústa. Obe strany si potom mysleli, že na ústa ich pobozkal ten druhý. Ingu ešte rozčertilo, že „Gero“ z fotky nakoniec zľavil len euro.

Gerhard už Ingu ale nespustil z očí. Keď mu odmietla dať telefónne číslo, začal ju sprevádzať po výletoch. Nasledujúce leto už pracoval na farme u Inginho švagra v Lotyšsku.

Rodina pri Baltiku i v Tatrách

Keď sa páru narodila dcérka Grétko, bolo sa treba rozhodnúť, kde žiť. „Pochopila som Gerovu spútanosť s horami, a preto som súhlasila s Tatrami.“

„Pochodila som množstvo túr. Hory by už chýbali aj mne. Zistila som, že sa tu cítim lepšie ako vo veľkom meste,“ smeje sa.

Slovenčina?

Pomohla televízia počas materskej. „Nestále opakovali Súdnú sieň a seriál Panelák. Ja som sa vďaka nim zoznámila so slovami.

Na detských ihriskách s ostatnými mamičkami zase prišli prvé rozhovory,“ spomína. Trocha jej pomohla ruština zo školy. S Gerom dovedty hovorili po anglicky.

Zmena práce

Doma ako makroekonómka počítala pre štátne inštitúty dáta. V Tatrách pracuje v obchodíku so suvenírmi. „Nik mi nechce veriť, ale po piatich rokoch za počítačom sa mi to páči viac,“ smeje sa.

Čo jej chýba?

Rodina a priatelia. „Po tridsiatke si už naozajstného blízkeho priateľa tak ľahko nenájdeš,“ spresňuje.

Tiež jedlo. Lotyšský ražný chlieb, syry a kaše. Slovenskými surovinami sa nedajú nahradiť. Preto jej každá návšteva z domu nosí veľké bochníky.

Čo dodať na záver?

Tatry mali na Ingu šťastie.
Text a foto: Tomáš Tišťan

NA 7. VÝROČIE
ZOZNÁMENIA
V PIENINÁCH
GERO INGU POŽIADAL
O RUKU.

Modrá Lanovka – Časopis, s ktorým zažívate Tatry na plný dúšok.

Články pre toto číslo zostavil Tomáš Tišťan. Redakčná rada Tomáš Tišťan, Róbert Gálfy, Peter Šimčák. Foto, ak nie je uvedené inak, Modrá Lanovka a archiv respondentov. (c) 2018. Kontakty: facebook.com/modralanovka; 0948-234-800; tomas.tistan@outlook.com

Vydavateľ: Dobrý základ - FB, Tatry, Lomnica 125, 059 60 Vysoké Tatry, IČO 423 431 27; Modrá Lanovka / dvojmesačník / vydanie júl 2018 / náklad: 10 000ks / porad. č.: 3 / Ročník 1 / NEPREDAJNÉ / *Pre návštevníkov a obyvateľov Vysokých Tatier bezplatne / EV 5604/17 / ISSN 2585-8394

Zaujali vás články Modrej Lanovky?

Viac materiálov nájdete na:

www.modralanovka.sk